

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **T. S.-K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Větrovským, Asociace pro právní otázky imigrace, o.s., P.O.Box 16, Praha 2, Moravská 9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2011, čj. OAM-1-510/VL-20-ZA04-2007 takto :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2011, čj. OAM-1-510/VL-20-ZA04-2007 se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 22. 4. 2011 žalovaný správní orgán neudělil žadateli mezinárodní ochranu podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Včasnou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí, namítal porušení ust. § 52 správního řádu, dle něhož správní orgán není vázán návrhy účastníků, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ku zjištění stavu věci. V této souvislosti žalobce poukazoval na to, že v průběhu téměř 4 roky trvajícího řízení o mezinárodní ochraně doložil do spisu několik desítek stran listinných důkazů, které potvrzují obecně nepříznivou situaci v zemi původu, jakož i individuální nebezpečí pronásledování pro případ návratu. Předložené důkazy však žalovaný odmítl provést, přestože s ohledem na ust. § 52 správního řádu takovéto uvážení nesmí být svévolné a musí být řádně odůvodněno, což v daném případě nebylo. Žalobce zde odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu – rozsudek sp. zn. 1 Azs 59/2008 - ...úvahu o tom, který z účastníkem navržených důkazů proveden nebude, musí správní orgán náležitě odůvodnit.. Žalovaný se ovšem k žalobcem předloženým důkazům vyslovil pouze v tom směru, že k překladu předmětných novinových článků do češtiny nepřistoupil proto, že popisují obecnou situaci v zemi původu v různých obdobích a tedy skutečnosti známé z jiných informačních zdrojů. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný se měl jeho návrhy zabývat z hlediska relevance tvrzené skutečnosti, která má být navrhovaným důkazem prokázána, k předmětu řízení a z hlediska vypovídacího potenciálu navrhovaného důkazu, konečně i z hlediska dostatečnosti jiných důkazů k prokázání tvrzené skutečnosti. Žalovaný měl při pohovoru zjistit, jaké konkrétní skutečnosti tyto články popisují, resp. zda v nich popsané skutečnosti neodporují zjištěním o situaci v zemi původu vyplývajícím z jím opatřených podkladů, na nichž žalovaný založil svůj závěr o nevěrohodnosti výpovědi žalobce a nadsazenosti jeho potíží v zemi původu. Závěr žalovaného, že žalobcem navržené důkazy neprovedl, neboť situace v zemi původu byla známa z jiných podkladů, je nedostatečný a pro absenci konkrétních důvodů odmítnutí důkazů předložených žalobcem nepřezkoumatelný. Žalovaný odmítl žalobcovy důkazy a tento postoj odůvodnil tak, že tyto nejsou natolik závažné a průkazné, aby mohly ovlivnit jeho názor při posouzení žádosti žalobce a nepřináší žádné nové skutečnosti, které by správnímu orgánu nebyly známy již z jeho činnosti. Toto paušální odmítnutí je však z pohledu výše cit. rozhodnutí NSS nedostatečné. Z odůvodnění rozhodnutí totiž dále není patrné, že by žalovaný jakýmkoliv způsobem zjišťoval, jaké konkrétní skutečnosti navržené důkazy popisují a zda tyto neodporují informacím z podkladů, které si správní orgán opatřil sám. Dle přesvědčení žalobce nemůže obstát ani tvrzení žalovaného, že při posouzení bezpečnostní situace v Čečensku byla dána přednost vlastním zdrojům žalovaného s ohledem na jejich větší aktuálnost – NSS v tomto směru judikoval, že důvodnost žalobcových obav z pronásledování ve smyslu § 12 b) zákona o azylu je potřebné vážit vzhledem k situaci bezprostředně předcházející jeho odchodu ze země, je tak rozlišeno období vztahující se k výroku o azylu a období posuzování doplňkové ochrany. Žalobce tak shrnuje, že žalovaný nezkoumal, jaké konkrétní skutečnosti navržené důkazy popisují, resp. zda v nich popsané skutečnosti neodporují zjištěním o situaci v zemi původu vyplývajícím z jím opatřených podkladů a to, že tak učinil měl jasně plyne např. z rozhodnutí NSS sp. zn. 1 Azs 59/2008 – závěr, že žalobcem navržené důkazy žalovaný neprovedl, neboť situace v zemi původu byla známa z jiných podkladů, je nedostatečný a pro absenci

konkrétních důvodů odmítnutí důkazů předložených žalobcem i nepřezkoumatelný. V žalobě je dále vytýkáno správnímu orgánu, že nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), dle něhož bylo povinností žalovaného dle výše cit. provést a zhodnotit relevantní důkazy, které žalobce navrhoval, ale i dále, zhodnotit podklady pro rozhodnutí, které si sám opatřil, objektivním způsobem, nevyvolávajícím pochybnosti. Žalobce hodnotil zejména směrnicí UNHCR z r. 2009 a dále výroční zprávu organizace Human Rights Watch (HRW) o situaci v Ruské federaci z r. 2011 a dospěl k závěru, že došlo ku zklidnění situace, zřetelně odlišné od situace v době, kdy žadatel ze země odcházel. Vojenská a bezpečnostní situace v regionu se podstatně zlepšila, nedochází již k všeobecnému násilí a proto Čečenci, kteří opouštějí Čečenskou republiku a Ruskou federaci již nemusí dále být považováni za osoby s potřebou mezinárodní ochrany z důvodu všeobecného násilí, to však nevylučuje možnost oprávněného požadování mezinárodní ochrany v individuálních případech. Takové závěry však žalobce považuje za částečně irelevantní a nemající oporu v podkladech pro rozhodnutí. Irelevantnost spatřuje ve vztahu k výroku o azylu – k jeho udělení je nutné zkoumat situaci v období, kdy žadatel zem původu opustil – rozhodnutí NSS sp. zn. 7 Azs 64/2003 – a zde je žalobce přesvědčen, že žalovaný byl tak povinen zabývat se otázkou, jaká byla situace v době, kdy žadatel ze země odcházel. Žalovaný však vůbec nevzal v potaz některé protichůdné názory, které se v jeho zdrojích objevují a vybral si pouze ty, které svědčí ve prospěch jeho rozhodnutí o neudělení azylu a zejména doplňkové ochrany. Žalobce zde konkrétně odkazuje na některé pasáže zprávy HRW, např. o tom, že organizaci Memorial sice byl umožněn návrat k monitorování situace, ovšem již žalovaný neuvádí, že tato je silně omezena bezpečnostními riziky – dále však dokumentuje únosy, mimosoudní zabití, policejní a bezpečnostní složky se dopouštějí závažných porušování základních lidských práv, Čečenská vláda bezostyšně přijala politiku kolektivních trestů. ESLP vydal více než 150 rozsudků odsuzujících Rusko za závažné porušování lidských práv v Čečensku, Rusko vyplácí kompenzace přiznané obětem, ale selhává ve smysluplné implementaci jádra rozsudků – vést účinné vyšetřování a popohnat pachatele k odpovědnosti, zabránit opakování podobných porušení práv, každým rokem jsou k ESLP podávány nové stížnosti. Totéž pak platí i o ostatních podkladech, které si žalovaný opatřil, z nichž účelově vybral pouze informace, svědčící v neprospěch žadatele – zde žalobce odkazuje na rozhodnutí NSS sp. zn. 2 Azs 28/2010, kde se soud hodnocením situace v Čečensku již podrobně zabýval a uváděl, že po r. 2007 se sice situace zlepšila, problémy však přetrvávají, objevují se zprávy o mučení a jiném špatném zacházení ze strany bezpečnostních sil, porušování lidských práv, poprav bez procesů, zmizení osob a svévolného věznění. Podobnou situaci uvádí i podklady UNHCR. Žalobce plně odkazuje na své důkazy, které předložil, konkrétně na zprávu Memorial z 13. 5. 2009, týkající se šetření v místě jeho bydliště, když vedle obecných informací o situaci v Čečensku potvrzuje zpráva nebezpečí pronásledování v případě jeho návratu do Ruské federace, a to právě s ohledem na konkrétní okolnosti jeho věci. Pokud by dle zprávy UNHCR z r. 2009 žádosti čečenských žadatelů o azyl měly být i nadále řádně přijímány a posuzovány individuálně, uvedená zpráva právě prokazuje, že mu pronásledování hrozí. V dalším pak žalobce odmítá snahy o svoji diskreditaci a znevěrohodnění své výpovědi. Je pravdou, že

informace, které vypověděl v průběhu prvního řízení a následně se v detailech liší, ovšem sám žalovaný ve svém rozhodnutí uvádí, že žalobce pouze odlišně interpretuje své osobní prožitky, které se měly následně stát důvodem jeho odchodu z vlasti a žalobce považuje za přirozené, že hodnotí některé události jinak bezprostředně poté, co k nim došlo a jinak po uplynutí delšího časového období. Je však přesvědčen, že interpretace vlastních prožitků není pro posouzení tohoto případu rozhodná, klíčová jsou fakta, tato zůstala ve všech výpovědích ve své podstatě neměnná – žalobcův bratranec byl zabit v boji s ruskými vojáky, on sám byl následně ozbrojenými složkami zadržen a z obavy o svůj život ze země uprchl. Žalobce nemůže prokázat spojitost mezi těmito dvěma skutečnostmi, spojitost je však pravděpodobná a lze ji dovodit ze zprávy HRW, která poukazuje na existenci „politiky kolektivního trestání“, která je otevřeně čečenskou vládou deklarována. Z uvedeného pak plyne, že tvrzení žalovaného, že na základě všech okolností případu nelze dospět k závěru, že v rámci individualizace by právě žadatel měl pro uvedené bezpečnostní složky představovat osobu, které by měl být věnován nějaký nadstandardní zájem, nemá ve spisu oporu. K tomuto s odkazem na rozhodnutí NSS sp. zn. 4 Azs 169/2006, kde soud pojednává o nesporné povinnosti žalovaného získat maximum možných informací, vztahujících se k situaci žadatele o azyl, o nutnosti individuálního přístupu ke každému žadateli a zjišťování úrovně ochrany lidských práv v zemi původu, i způsobu výkonu státní moci. Rozhodnutí hovoří i o výhradě případných pochybností, pokud stav dodržování lidských práv je špatný, dochází k popravám, mizení lidí – toto je potřebné uplatnit ve prospěch žadatele. Žalovaný nezjistil náležitě skutkový stav věci, neprovedl důkazy navržené žalobcem a z jím opatřených informací selektivně přihlédl pouze k těm, které vypovídají v neprospěch žalobce, ostatní nezohlednil. Žalobce z uvedených důvodů navrhl provedení důkazů v rámci soudního řízení, a to Zprávou organizace HRW o situaci v Ruské federaci z ledna 2011, Zprávou organizace Memorial o situaci Čečenců v Ruské federaci z r. 2009 a Informací organizace Memorial o šetření případu žalobce na místě z 13. 5. 2009. K neudělení doplňkové ochrany dle ust. § 14 a) zákona o azylu pak žalobce namítal, že z okolností případu je zřejmé, že žalobce žije v ČR v postavení žadatele o mezinárodní ochranu téměř nepřetržitě od r. 2003, za tuto dobu si zde vytvořil zázemí, kamarády, má přítelkyni, vazby na Čečensko se podstatně omezily, většina členů rodiny z vlasti odešla, získala azyl v EU. Poukazuje v této souvislosti na úpravu vážné újmy ust. § 14a) odst. 2 písm. d) zákona o azylu, za níž je považována i situace, kdy vycestování cizince by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky a kdy dle důvodové zprávy k zákonu č. 165/2006 Sb., jímž bylo uvedené ustanovení do zákona o azylu vtěleno, se uvádí, že za vážnou újmu se bude považovat i situace, pokud by vycestování cizince nebylo možné s ohledem na závazky plynoucí z mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána, v případě žalobce se jedná o respektování soukromí a rodinného života, tak, jak je zakotveno v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv z r. 1950, konkrétně tedy jeho soukromého života. Otázka případného udělení doplňkové ochrany však u žalobce za účelem ochrany soukromého života nebyla v rozhodnutí zkoumána vůbec. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. K žalobě žalobce připojil materiály, kterými výše navrhl provést důkaz při řízení soudu, dále i např. materiály o situaci v Čečensku Slovenské humanitné rady a další,

které, jak dále bude uvedeno, byly po dohodě se zástupcem žalobce v omezeném rozsahu přeloženy do českého jazyka.

Z písemného vyjádření žalovaného správního orgánu ze dne 15. 8. 2011 plyne popření oprávněnosti žalobních námitek, kdy správní orgán odkazuje na obsah správního spisu a vydané rozhodnutí ve věci. Své rozhodnutí považuje žalovaný za zákonné a řádně odůvodněné, uvádí, že shromáždil dostatek věrohodných a aktuálních informací o zemi původu žalobce, kterými podložil své rozhodnutí. Je přesvědčen, že dostal své povinnosti zkoumat situaci v zemi původu žalobce v době, kdy ji tento opustil, v jeho případě se jedná o opakovanou žádost a s jeho totožnými tvrzeními o potížích v zemi původu se již žalovaný vypořádal v předchozím pravomocném správním rozhodnutí pod čj. OAM-4600/VL-20-ZA08-2003 ze dne 8. 1. 2004, kdy toto rozhodnutí prošlo přezkumem krajského soudu i NSS. Námitka v tomto směru naráží na překážku pravomocně rozhodnuté věci. S ohledem na opakované zkoumání stejných důvodů, uvedených žalobcem, vycházel správní orgán z předchozího správního rozhodnutí ve věci, což v rozhodnutí zřetelně zdůraznil. Navíc, jak vyplývá z konstantní judikatury, základním předpokladem úspěšnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany je věrohodnost žadatelovy výpovědi – zde odkaz na rozhodnutí NSS sp. zn. 2 Azs 65/2009 ze dne 6. 1. 2010. Ze sdělení žalobce v průběhu správního řízení vyplývá jednoznačně gradace azylového příběhu, a to se zřetelnou snahou zvýšit závažnost dopadu uváděných událostí na jeho osobu. V této souvislosti i jím zdůvodňovaná zpráva o tzv. místním šetření organizace Memorial, kterou správní orgán použil jako podklad svého rozhodnutí, nezmiňuje nijak jeho osobní účast a spojitost s úmrtím bratrance označuje toliko za domněnku. Námitku žalobce, týkající se této zprávy, je dle názoru žalovaného irelevantní a jde o subjektivně zabarvený výklad. S ohledem na nevěrohodnost nových tvrzení žalobce k nim správní orgán nemohl přihlížet. Za pravdivé pak žalovaný nepovažuje ani žalobou uváděné neosvětlení důvodů, proč žalovaný neshledal za závažné a průkazné materiály, předložené žalobcem. Na str. 5 rozhodnutí je jasné odůvodnění postupu správního orgánu i popis informačních zdrojů, jež na daný případ bylo možno vztáhnout pro jejich větší vypovídací hodnotu. Otázkou možné hrozící vážné újmy se žalovaný pro případ návratu žalobce do země původu zabýval a shromáždil dostatek věrohodných, aktuálních a pro konkrétní případ použitelných informací o zemi původu, ze skutečného a objektivně zjištěného stavu věci vyplynulo, že žalobci v případě návratu do Ruské federace nebezpečí vážné újmy nehrozí, jak obecný stav v zemi, tak individuální situace jmenovaného neprokazují žádné ohrožení jeho osoby po vycestování do domovského státu. K námitce ochrany soukromého života žalovaný uvádí, že § 14a) zákona o azylu primárně k ochraně soukromého života neslouží – zde odkazuje na rozhodnutí NSS sp. zn. 5 Azs 46/2008 ze dne 28. 11. 2008, které tuto ochranu přiznává dikci § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců....neboť je zřejmé, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. Tuto žalobní námitku s ohledem na citované považuje žalovaný za bezpředmětnou. Námitky žaloby považuje správní orgán za

irelevantní a nepodložené, ve správním rozhodnutí dostatečně vyvrácené a navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V reakci na vyjádření žalovaného pak podal k soudu dne 6. 9. 2011 žalobce repliku, v níž kromě obdoby žalobních námitek reagoval především na žalovaným uplatněnou zásadu překážky věci rozhodnuté – *rei judicatae* s tím, že se jedná o procesně právní institut, dle něhož nemůže stejná věc být rozhodnuta dvakrát. V daném případě se však o opakované rozhodování ve stejné věci nejedná, ale jde o rozhodování o nové žádosti o mezinárodní ochranu, podané žalobcem dne 29. 6. 2007. Za určitý důsledek cit. principu lze v takovém případě považovat pouze možnost žalovaného postupovat podle § 10a písm. e) zákona o azylu, což však žalovaný neučinil, na posuzovanou žádost o mezinárodní ochranu je proto nutno pohlížet jako na uvedení nových skutečností nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění žalobce předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Z pohovorů provedených s žalobcem v průběhu správního řízení je zřejmé, že jeho obava z návratu do země původu se vztahuje k okolnostem, k nimž došlo těsně před tím, než ji opustil (zabití bratrance v boji s ruskými vojáky, následné zadržení žalobce a obava z kolektivního trestání celé rodiny). Aby tedy vůbec mohl žalovaný zjistit, zda výpověď žalobce je věrohodná a obavy odůvodněné, musel obavy posuzovat na pozadí situace, která v zemi panovala v době, kdy z ní žadatel uprchl. Žalobce netvrdil, že pozdější informace jsou pro věc irrelevantní, k jejich použití však dochází subsidiárně tehdy, lze-li důvody uváděné žalobcem považovat alespoň zpočátku za azylově relevantní. Takové informace pak potvrdí či vyvrátí, zda důvodnost obavy z pronásledování trvá i v době, kdy žalobci hrozí, že bude navrácen zpět. Aby se žalovaný takovou situací ale vůbec nezabýval, není možné. Je pak potřebné zdůraznit, že soud se meritorně nikdy rozhodnutím žalovaného dříve nezabýval, neboť krajský soud řízení zastavil pro neznámý pobyt žalobce. Co do věrohodnosti žalobcovy výpovědi pak odkazuje na klíčovou úlohu fakt, která zůstávají ve své podstatě neměnná. K otázce aktuálnosti žalobcem předložených důkazů pak poukazuje žalobce na skutečnost, zpráva organizace Memorial pochází z května 2009, zatímco žalovaným použitá zpráva rakouského Spolkového azylového úřadu je z února 2008 a směrnice UNHCR z března 2009. Čečenská republika je pro většinu zahraničních misí a organizací uzavřena, jejich informace jsou tak pouze zprostředkované (včetně UNHCR), naopak ruská nevládní organizace Memorial v Čečensku přímo pracuje a její informace jsou tak původní. Žalobce však navrhl řadu dalších dokumentů různorodé povahy i obsahu, není možné, aby je žalovaný jedinou větou odmítl jako celek s ohledem na jejich údajnou malou výpovědní hodnotu. Za překonanou pak žalobce považuje argumentaci žalovaného při námitce případného porušení žalobcova práva na soukromý život ve spojení s možností naplnění vážné újmy dle § 14a) odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a to s poukazem na rozhodnutí NSS ze dne 17. 9. 2010 pod sp. zn. 2 Azs 14/2010, i když se citovaný rozsudek týká rodinného života cizince, jeho závěry je analogicky nutno vztáhnout též na otázku soukromého života, neboť se jedná o druhý základní aspekt čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech.

Při jednání soudu dne 27. 2. 2012 odkázali oba účastníci na výše uvedené. Pověřený pracovník žalovaného zdůraznil, že zásah do práva rodinného a soukromého života se u institutu doplňkové ochrany nezkoumá, nýbrž u správního vyhoštění, o nuceném opuštění ČR žalobcem však rozhodováno nebylo. Znovu poukázal na str. 5 napadeného rozhodnutí co do zdůvodnění, proč nebyla zpráva organizace Memorial považována za relevantní, zdůraznil gradaci žalobcovy výpovědi se snahou o relevantnější příběh, dále uvedl, že žadatel opustil zem původu legálně, prošel všemi kontrolními body, pokud by země původu měla zájem na tom, aby se tak nestalo, výjezd by se nezdařil. I nadále je navrhováno zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení žalovaný nežádá.

Zástupce žalobce při konstatování soudu o materiálech, které byly přeloženy do českého jazyka připomíná, že zpráva o šetření situace na místě samém organizací Memorial dospěla k obdobným závěrům jako podklad UNHCR o potřebě zcela individuálního posuzování žádostí čečenských uprchlíků, zpráva organizace Memorial se ovšem jako jediná prakticky věnuje přímo souvislostem s případem samotného žalobce. Zpráva HRW z r. 2010 poukazuje na beztrestnost prováděných činů proti lidským právům na území Čečenska a též na problematiku kolektivního trestání a žalobce odvíjí své problémy i od této skutečnosti – jeho bratranec byl v ozbrojeném konfliktu s Rusy zabit a on byl následně zadržen. Žádný výrazný posun v tamní situaci není, byť válečný konflikt skončil. Poukazuje i na zde zmíněné rozsudky ESLP. Žalobce sám pak uvedl, že po několika dnech zadržení dostal lhůtu do 15. 7. , aby došel na vojenské velitelství, jednalo se zřejmě o potřebu dalšího výsledku, vojáci se chtěli přes jeho osobu dostat k informacím. On však 9. odjel, byl u příbuzných a poté vycestoval ze země. V r. 1996 se účastnil bojů, v druhé válce ale již ne, to pouze pomáhal, když za ním přišli spolužáci, byli to sousedé z vesnice, když potřebovali pomoc, tak ji poskytl, nechal je u sebe přespat apod. V obou řízeních uváděl stejné skutečnosti, podruhé je poněkud rozvinul, důležité ale je to, co tvrdil a zde nejsou žádné rozpory. K legálnímu opuštění vlasti a kontrolním bodům pak žalobce zdůraznil, že relevantním žadatelem o mezinárodní ochranu nemusí být ten, kdo opustil zem původu ilegálně, s pohledem na tamní situaci v r. 2003 lze říci, že byla konfliktní a poměry nevládly takové, že by jednotlivé osoby, na kterých byl místní zájem, byly např. vedeny v nějakém počítači či podobně. Žalobce setrval na návrhu zrušení napadeného rozhodnutí, náhradu nákladů řízení neúčtoval.

Ze správního spisu soud konstatoval, že v daném případě podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany 29. 6. 2007, uvedl, že je svobodný, rodiče a dva sourozenci žijí v Čečensku – N. A., jedna sestra v Rakousku a v České republice žije strýc a sestřenice. Žalobce je státním občanem Ruska, čečenské národnosti, islámského vyznání, politicky organizován nikdy nebyl, má základní vzdělání, pracoval 5 let v dělnické profesi – vykonával příležitostné práce. Jako důvod opuštění vlasti uvedl, že byl 29. 6. 2003 zadržen Rusy v kuklách u svého domu, tři dny držen na neznámém místě. Asi 4 dny před touto událostí byl zabit jeho bratranec, kterého odvezl do nemocnice, kde poté zemřel. Po dobu zadržení byl spoután a byl bit obuškem, bylo to nesnesitelné, rodina ho vykoupila. Rusové chtěli informace, on nic neřekl. Po propuštění se ukrýval u příbuzných a 15. 7. 2003 odjel. Po jeho odjezdu

ho doma hledali a ptali se po něm. Jel do Běloruska, odtud do Polska a poté do České republiky. Půl roku poté překročil hranice do Rakouska, ale byl vrácen. O azyl již jednou žádal, vrátit do země původu se nemůže. Pomáhal bojovníkům, ze strany Rusů mu hrozí smrt. V rámci pohovoru dne 10. 7. 2007 pak žalobce uvedl, že jeho bratranec byl těžce zraněn, posléze zemřel, měl zbraň a střílel na ruské vojáky, oni bombardovali přes dvě hodiny jeho dům. Hodně lidí vidělo, jak bratrance našel a pomohl mu. Domů se vrátit nemůže, protože mu hrozí nebezpečí. V ČR má strýce, chtěl by zde žít, pro druhou žádost se rozhodl poté, co první řízení skončilo.

Ve správním spise se dále nachází žádost žalobce ze dne 5. 6. 2007, adresovaná ministru vnitra Langrovi o prominutí 2leté lhůty pro opětovné podání žádosti, v níž žalobce uvedl, že se nemůže vrátit do země původu, neboť tam dochází k porušování lidských práv – odkazuje na Zprávu MZV USA z r. 2004, která popisuje násilnosti policie. Odkazuje i na materiály organizace Memorial a UNHCR, i HRW a stanovisko Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze dne 22. 1. 2004 o nedobré bezpečnostní situaci v Čečensku a nemožnosti alternativy pobytu v rámci Ruska – z toho plynoucí potřeby mezinárodní ochrany. Ve správním spisu se dále nachází i protokol z pohovoru, učiněného s žalobcem v rámci prvního řízení v r. 2003, kde hovořil o tom, že pomáhal bojovníkům, bojoval od března do září 1996, pak pracoval jako zedník. Byl nucen ku spolupráci s ruskou armádou, nechtěl být ale zrádcem. Popsal zde zadržení a bití, nucení ku spolupráci, uvedl, že byl zabit jeho bratranec a on byl žádán o informace. Přítomen je i materiál p. Pechové o bezpečnostní situaci v Čečensku ze 4. 7. 2008, s odkazem na přiložené materiály z r. 2006, 2007, potvrzení o pobytu sestry žalobce v Rakousku z 19. 6. 2008. Dále pak doložené materiály dne 7. 5. 2009, 1. 8. 2009 zpráva organizace Memorial, UNHCR ze dne 16. 3. 2009, pojednávající o změně situace dříve doporučeného poskytnutí alespoň doplňkové ochrany v tom smyslu, že je potřebné každou žádost posuzovat individuálně. V protokolu ze dne 28. 5. 2010 je uvedeno, že žalobce byl seznámen s podklady, které byly shromážděny správním orgánem, žadatel uvedl, že situace je taková, že nemohl jet do země původu ani na pohřeb své matky v r. 2009.

Soudu žalobce prostřednictvím svého právního zástupce předložil v přílohách materiály, pojednávající o konkrétních problémech v zemi původu, konkrétně pak se jedná o internetovou zprávu – Vrazi Umara Israjlova půjdou v Rakousku za mříže, dále materiály Slovenské humanitné rady Bratislava, pojednávající o situaci v Čečně a na severním Kavkazu, Bulletin of Memorial Human Rights Center o situaci na přelomu roku 2010 – 2011. Jako další přílohu pak soud přijal materiály z internetových stránek dne 12. 6. 2011 (o jednání plenárního zasedání EP 6. – 9. 6. 2011 ve Štrasburku, další pak v anglickém a ruském jazyce. Dne 4. 8. 2011 soud obdržel zprávu mezinárodní organizace „Komitet protiv pytok“ v ruském jazyce, v průběhu září a října 2011 byly předloženy další materiály z internetu, popisující jednotlivé případy mučení a porušování lidských práv v Rusku – Čečně. Soud pak, po dohodě se zástupcem žalobce, provedl překlad některých částí předložených materiálů. Jedná se o materiál, popisující situaci Severního Kavkazu a zde probíhajícího islámského povstání, které je i v r. 2010 aktivní a policejní a bezpečnostní orgány v boji proti němu nadále závažně porušují základní lidská

práva, kdy dochází k mučení, násilnému mizení osob a popravám bez soudu. Použití nezákonných metod při potlačování povstání společně s rozbujelou beztrestností za týrání proti sobě staví obyvatele Čečenska, Ingušské oblasti a Dagestánu....monitorovací kapacita skupin sledujících dodržování lidských práv je bržděna bezpečnostními problémy, i nadále ale pokračoval monitoring v dokumentaci únosů a zabíjení. Čečenská vláda přijala politiku kolektivního trestu, rodiny povstalců musí očekávat tresty, dokud nebudou jejich příbuzní vydáni. ESLP vydal více než 150 rozsudků o odpovědnosti Ruska za těžká porušování lidských práv v Čečensku, Rusko platí obětem finanční náhrady, ale neplní smysluplné jádro rozsudků – zejména vedení účinného vyšetřování a pohnání pachatelů k odpovědnosti. Ruské úřady nepřijaly dostatečná opatření k tomu, aby zabránily opakování podobného zneužívání. Část zprávy Centra pro lidská práva Memorial, O situaci čečenských občanů v Ruské federaci (říjen 2007 – duben 2009) pojednává o vzrůstu nebezpečí získávání potřebných informací, únosech obyvatel, pojednává o vzniku totalitního režimu v Čečensku, založeného na násilí, udávání a strachu. Ve vězení a soudním systému dochází k diskriminaci, ponižování a porušování práv, situace Čečenců v ruských věznicích je přirovnávána k mučení, zpráva popisuje vykonstruované trestní případy, situace Čečenců v jednotlivých částech země.

Pokud se týká popsaných problémů, žalobce dále poukázal na Zprávu Evropské rady pro uprchlíky a exulanty z března 2011 o hrozbě perzekucí, mučení a nelidského zacházení čečenským uprchlíkům v případě návratu, dále na schválení podnětu Výboru pro práva cizinců k poskytování mezinárodní ochrany Čečencům, který schválila Rada vlády pro lidská práva 10. 6. 2010 a konečně i na materiál Norského Helsinského výboru (červen 2010), zaslaný M. K., varující před návratem Čečenců do Ruské federace.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.). Soud na základě uvedeného konstatoval, že ve správním řízení, předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí, shledal vady, které považuje za zásadního charakteru a z uvedeného důvodu rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrací k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a odst. 4 s.ř.s.).

Soud se podrobně seznámil s výpovědí žalobce ze dne 21. 10. 2003, s výpovědí ze dne 29. 6. 2007 a konstatoval, že s hodnocením žalovaného, kterým bylo konstatováno, že posléze žalobce svou výpovědí již posunul svůj příběh do individuální polohy aktivnějšího jednání nemůže souhlasit. Je pravdou, že žalobce v podrobnostech sdělil některé momenty odlišně, vcelku však vypověděl, že byl zadržen ruskými vojáky několik dní poté, co zemřel v ozbrojeném střetu jeho bratranec a že po něm vojáci žádali informace. Jednalo se o informace, které měl, neboť povstalcům pomáhal, jednalo se o jeho známé. Vypověděl, že byl při tomto třídním držení na neznámém místě spoután a bit, událost popsal jako nesnesitelnou. Vyjádření žalovaného na str. 4 napadeného rozhodnutí v tom smyslu, že jeho tvrzení nepodporuje doplnění jeho žádosti tzv. místním šetřením organizace

Memorial, když jeho příbuzní spojitost jím tvrzeného zadržení s úmrtím bratrance označují za domněnku, nepovažuje soud za objektivní v souvislosti s hodnocením případného naplnění podmínek ust. § 12b) zákona o azylu, neboť soud v této souvislosti považuje za rozhodující, že lidé, kteří podávali svá svědectví popsali, že tvrzení žalobce o jeho zadržení bylo pravdivé a též popsali, že po návratu byly patrné následky těžkého bití a mučení. Z tohoto pohledu považuje vyjádření žalovaného soud za zcela podhodnocené a nesprávné. Soud je přesvědčen, že v tomto směru je potřebné, aby se žalovaný seriózně a podrobně s případným naplněním podmínek ust. § 12 b) zákona o azylu vypořádal a zhodnotil objektivně všechny informace, které má v tomto směru k dispozici.

K žalobní námitce žalobce o neprovedení jím navržených důkazů v průběhu správního řízení, soud plně odkazuje na situaci, judikovanou rozhodnutím Nejvyššího správního soudu v Brně rozhodnutím ze dne 13. 8. 2008 pod sp. zn. 1 Azs 59/2008. Soud je přesvědčen, že pokud správní orgán neprovedl překlad žalobcem předložených důkazů, měl jednoznačně za povinnost vyslechnout žalobce k těmto důkazům, zjistit, jaké skutečnosti a jaké okolnosti jimi chce žalobce konkrétně doložit, jaký vztah mají tyto popsané skutečnosti k jeho věci, o čem jím předložené listiny pojednávají. Soud je přesvědčen, že v tomto ohledu správní orgán nevyužil efektivně ani celkovou dobu trvání správního řízení. Správní orgán se však pouze spokojil s konstatací, že žalobcem předložené materiály neshledal za natolik závažné a průkazné, aby mohly ovlivnit jeho názor při posouzení žádosti jmenovaného a při posouzení bezpečnostní situace v Čečensku dal z hlediska aktuálnosti přednost dvěma svým podkladům. I kdyby soud pominul připomínku zástupce žalobce o nepravdivosti aktuálnosti těchto zpráv před zprávami předloženými žalobcem, nelze, dle názoru soudu, takovéto vyjádření správního orgánu hodnotit jinak, než jako nepřezkoumatelné. K tomu soud připomíná, že po seznámení se např. s obsahem zprávy „Rusko – Informace Human Rights Watch, leden 2011“ a „Ruská federace – Severní Kavkaz, Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska, 9. duben 2010“, které jsou součástí správního spisu, musel dát za pravdu i další žalobní námitce, spočívající v tom, že žalovaný ze zpráv, které shromáždil sám jako podklad MV ČR, OAM, vyseletoval při zdůvodnění svého rozhodnutí pouze informace, které hovořily v neprospěch věci žalobce, neboť i v těchto podkladech se nachází informace o tom, že na Severním Kavkazu při potlačování islamistického povstání jsou závažným způsobem porušována základní lidská práva, nezákonné metody jsou kombinovány s beztrestností, dochází k únosům a mimosoudním zabitím. Čečenská vláda prosazuje politiku kolektivního trestání, rodiny povstalců musí čekat tresty, jejich domy jsou ničeny. I tyto materiály hovoří o rozsudcích ESLP, výše zmíněných, v druhém materiálu je např. pod bodem 2.5.1. pojednáno i o tom, že v současnosti vedou vojenské a bezpečnostní jednotky cílené akce, kdy téměř každý den byli zatýkáni údajní sympatizanti a účastníci ozbrojeného boje. Ve spojení se skutečnostmi, které plynou z již výše zmíněné zprávy organizace Memorial z šetření na místě sám soud nemohl považovat takovéto informace za takové, které není potřebné seriózně zhodnotit a konstatovat, že se tak dosud v řízení před správním orgánem nestalo. Konečně, uvedený závěr pak podporují i důkazy, které uvedeny výše, které provedl soud překladem žalobcem předložených podkladů. Dle

přesvědčení soudu proto nebyly dosud seriózně a objektivně zhodnoceny ani případné okolnosti možného bezpečného návratu žalobce do země původu a soud proto, s odkazem na ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. rozhodnutí žalovaného z výše popsaných důvodů ruší a věc vrací k dalšímu řízení (odst. 4 téhož ustanovení).

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., dle něhož lze přiznat náhradu nákladů řízení ve věci úspěšnému účastníkovi, v daném případě byl úspěšným žalobce, ten však žádnou náhradu nákladů řízení nežádal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 1. března 2012

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně